

სამ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და კომუნისტური რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

№ 167
(416)

1970 წ.
26 აპრილი.
ოთხშაბათი.
შანი 3 კპა.

გაზეთი გამოდის
1984 წლის
18 აპრილიდან

„მძიმა“
მედალი

აუსაზარნი (მედალი), 24 აგვისტო. თავისუფალი სტილით მოცურავეებში საქართველოს ჩემპიონატში მსოფლიო ჩემპიონატში ოქროს მედალი მოიპოვეს: ა. ბაბინია და ბ. კრასნორუდსკის, კ. პოლიცინსკისა და ვ. ტომოფევიცის, ვ. ონუფრინკისა და ვ. შალოვალოვის დამსახურებულმა სარბოლმა მოდელმა უმაღლესი შეფასება დაიმსახურეს.
გუნდურ ჩათვლაში ყველაზე აწინასწარი წარმატებით აღვსილნი ვართ, რომლებმაც ოქროს საოცარი მოსავალი მოიპოვეს — 7 მედალი!
სსრ კავშირის ნაკრებმა II ადგილი დაიკავა.

„მცირე ავიაციის“
ოსტატები

ნაშიური (მედალი), 24 აგვისტო. სსრ კავშირის ავიაციის მსოფლიო ჩემპიონატში ოქროს მედალი მოიპოვეს: ა. ბაბინია და ბ. კრასნორუდსკის, კ. პოლიცინსკისა და ვ. ტომოფევიცის, ვ. ონუფრინკისა და ვ. შალოვალოვის დამსახურებულმა სარბოლმა მოდელმა უმაღლესი შეფასება დაიმსახურეს.
გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვა საქართველოს სპორტმენებს დარჩათ.

ლოს-ანჯელესი

ლოს-ანჯელესი, 24 აგვისტო. ამერიკის შეერთებული შტატების მოცურავეთა დია ჩემპიონატის მონაწილეებმა კიდევ 4 ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარეს, თანაც მართლაც ფენომენალურ შედეგებს მიაღწიეს.

პირველი, ვინც 100 მ თავისუფალი სტილით 5 მ წამზე უკეთეს დროში გაიყარა, მეხიკოს ოლიმპიადის პრიზიორი, 20 წლის მ. სპიტცია — 51,8. ეს შედეგი 0,3 წამით სწრაფს ოლიმპიური ჩემპიონის, ავსტრალიელი მ. უენდენის ძველ მსოფლიო მიღწევას. აღსანიშნავია, რომ სპიტცია ერთობ დუნედ დაიწყო — 25 მეტრის გაცურვას 25,7 წამით მოახლოვდა, მაშინ, როცა უენდენმა ეს მანძილი ძველი რეკორდის დამყარებისას 25 წამში დაფარა.

1500 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში 16 წლიდან ერთდროულად ორი სპორტსმენი „გამოვიდა“: 18 წლის ქ. კონსიმი 15,57,1 აჩვენა, რაც მ. ბარტონის (აშშ) შარშანდელ მსოფლიო რეკორდზე 7,4 წამით უკეთესია. თვით ბარტონმა II ადგილი დაიკავა — 15,57,3.

19 წლის მ. პოლმა თავი იხსნა 200 მეტრზე კომპლექსურ ცურვაში — 2,09,48. ამრიგად, მან თავისივე შარშანდელ მსოფლიო რეკორდს 0,12 წამი „ჩამოაქრა“.

ჩემპიონატის დასრულების წინ გაიმართა ესტაფეტა 4x100 მეტრზე თავისუფალი სტილით. „ლოს-ანჯელეს ატლეთიკ კლუბის“ კვარტეტმა (პიევესი, უესტონი, ფროლინი და მეკლი) დისტანცია 8 წუთსა და 28,8 წამში გაიყარა. ესეც ახალი მსოფლიო რეკორდია, ძველი მიღწევა — 8,31,7 — აშშ-ს მოცურავეებს ეკუთვნოდა.

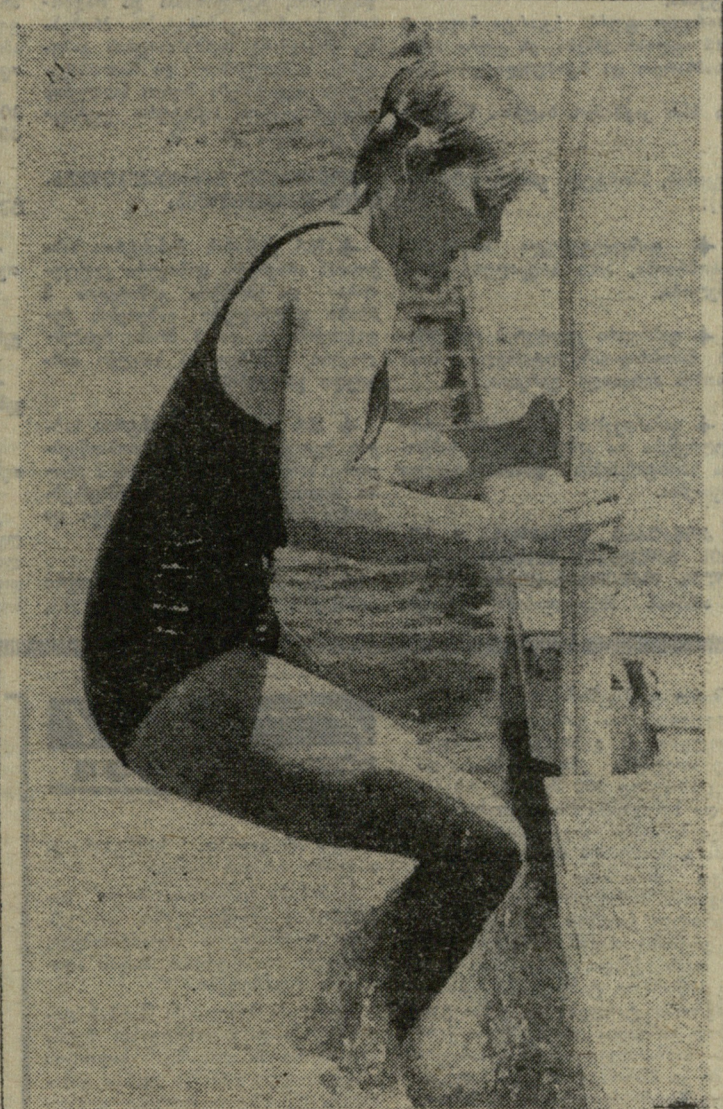
ამრიგად, ამერიკის მოცურავეთა ჩემპიონატში 11 მსოფლიო რეკორდი გაუმჯობესდა.

პარსპელოვმა იციან დახვეწებისა და გართობის ყადრი. ისინი თავისუფალ საათსაც კი არ კარგავენ უქმად და გატაცებით ეწაფებიან სიმხვევისა და ჯანმრთელობის ყველაზე ნაღვ წყაროს — ფიზიკურ კულტურას.
აი, ამ სურათზეც ერთ-ერთი ასეთი მომენტია აღბეჭდილი. ვისთვის სანაპიროზე მდებარე სპორტულ მოედნებზე ვარსკვლავები თავდავიწყებით თამაშობენ ფრენბურთს.
მ. ზარგარიანის ფოტო. (ჩვენი სპეც. კორ.)

ბელარის სსრ-ის
მწვერვალზე

წმინდადღი წელი დადიანების საიუბილეო წელია. ბუნებრივია, რომ ბელარის სახელმწიფოს მწვერვალზე (7184 მ) ბევრ საბჭოთა და უცხოელ მთამხველელს მოუყარა თავი პაპირის მთიანეთში. აქ არიან პოლონეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ბულგარეთის, სსრ კავშირისა და სხვა ქვეყნების ალპინისტები, რომლებიც ძირითადად ალიას ველზე განლაგდნენ.
საინტერესოა გზა განვლეს საქართველოს მთამხველეებმა საუკუნის უნდარით კრილენკოს უღელტეხილისკენ. ახალგაზრდა სპორტსმენთა ჯგუფმა (გ. აბელედიანი, შ. გაბისიანი და ს. ბარლიანი), რომელსაც ექსპედიციის ექიმი, გამოცდილი მთამხველელი ქ. მუსხელიანი ხელმძღვანელობდა (სხვათა შორის, იგი უკვე ორჯერ იყო ლენინის პიკზე), საბაზო ბანაკი 8 აგვისტოს დატოვა. მწვერვალისკენ გზას მეტეოროლოგიური პირობები ართულებდა, მაგრამ სპორტსმენთა ნებისყოფამ და გამარჯვებისადმი სწრაფვამ მაინც თავისი გაიტანა — ასევე წარმატებით დაგვირგვინდა.
14 აგვისტოს დღის 4 საათზე ადგილობრივი დროით ჯგუფმა დალაშქრა მწვერვალს და იქ სამახსოვროდ დატოვა ვიშნეული და გაზეთ „ისკრას“ პირველი ნომერი.
ამ დროს მწვერვალს ჩრდილოეთის მხრიდან ალპინისტთა სხვა ჯგუფი უტევდა. იქ ზოგიერთებმა ვერ გაუმძღეს სიმაღლეს. ქართველმა მთამხველეებმა მათ დახმარება გაუწიეს — უწვებლად დაუშვეს ძირს.
დ. გედენიძე.
(დებეშით, ჩვენი სპეც. კორ.)

ლმძღვანელობდა (სხვათა შორის, იგი უკვე ორჯერ იყო ლენინის პიკზე), საბაზო ბანაკი 8 აგვისტოს დატოვა. მწვერვალისკენ გზას მეტეოროლოგიური პირობები ართულებდა, მაგრამ სპორტსმენთა ნებისყოფამ და გამარჯვებისადმი სწრაფვამ მაინც თავისი გაიტანა — ასევე წარმატებით დაგვირგვინდა.
14 აგვისტოს დღის 4 საათზე ადგილობრივი დროით ჯგუფმა დალაშქრა მწვერვალს და იქ სამახსოვროდ დატოვა ვიშნეული და გაზეთ „ისკრას“ პირველი ნომერი.
ამ დროს მწვერვალს ჩრდილოეთის მხრიდან ალპინისტთა სხვა ჯგუფი უტევდა. იქ ზოგიერთებმა ვერ გაუმძღეს სიმაღლეს. ქართველმა მთამხველეებმა მათ დახმარება გაუწიეს — უწვებლად დაუშვეს ძირს.
დ. გედენიძე.
(დებეშით, ჩვენი სპეც. კორ.)

უკვე რამდენიმე წელია ქუთაისელ სპორტის ოსტატს ი. ზოტოვას („განთავი“) თავისუფალი სტილით მოცურავეებში საქართველოში ბადლო არა მყავს. იგი 100 და 200 მეტრზე, აგრეთვე, კომპლექსური ცურვის ორივე დისტანციაზე საქართველოს რეკორდსმენია, 100 და 200 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში კი ჩემპიონიც. ზოტოვა ენერგიულად ემზადება სსრ კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადისთვის.
სურათზე: ი. ზოტოვა მორიგი ვარჯიშის შემდეგ.
ო. გელაშვილის ფოტო.

ახლა ტალინში

ტალინი, 24 აგვისტო. დღეს აქ დაიწყო კალათბურთულ ვაჟთა საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც მონაწილეობენ ამერიკის შეერთებული შტატების ოლიმპიური ნაკრები, ლიტვის, ესტონეთის გუნდები და სსრ კავშირის ახალგაზრდული ნაკრები.
პირველად მოედანზე გამოვიდა:

ნენ ახალგაზრდა საბჭოთა სპორტსმენები და ესტონელები. გაიმარჯვეს მასპინძლებმა — 86:76.
შემდეგ ლიტველები შეხვდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების კალათბურთელებს, რომლებმაც მანამდე მოსკოვსა და კიევი იასპარეზეს.
გაიმარჯვეს ამერიკელებმა — 82:69.

204

ტოკიო, 25 აგვისტო. მსოფლიოს 33 ქვეყნის ოლიმპიურმა კომიტეტებმა უკვე განაცხადეს 1972 წლის ზამთრის ოლიმპიადის (საპორტო) მონაწილეობის სურვილი. „თეთრი თამაშები“ 3 თებერვლს დაიწყება. პოკაიდოს კუნძულზე სასაპორტო ყველაზე მრავალრიცხოვანი გუნდების გაგზავნას ვარაუდობენ აშშ (115 სპორტსმენი), გერ (106), სსრ კავშირი (105).

ვში ანგარიშით 1:0 დაამარცხა ადგილობრივი თანაკლუბელები.
„კლასის“ მეორე ჯგუფის (II ზონა) გუნდების მონაწილეობით 24 აგვისტოს გამართული მატჩები ასე დამთავრდა: „ვოლგა“ (კალინინი) — „სტალი“ (ვოლოგოდა) 1:0, „შინიკი“ (იაროსლავლი) — „დინამო“ (სტავროპოლი) 2:0, „სატურნი“ (რიბინსკი) — „ტორპედო“ (ტაგანროგი) 4:0, „ტრუდი“ (ვორონეჟი) — „დინამო“ (კიროვოაბადი) 0:0, „მეტალურგი“ (ლიპეცი) — „ფოლადი“ (სუმგაითი) 1:0, „სალუტი“ (ბელგოროდი) — „დინამო“ (მახაჩკალა) 1:1, „შინიკი“ (ლენინკან) — „დრუბა“ (მაიკოპი) 1:1, „ვოლგა“ (ვორონეჟი) — „მეტალურგი“ (ტულა) 1:2.
ბრიანსკის „დინამოსა“ და კალუგის „ლოკომოტივის“ მატჩი ვადატანილია 27 აგვისტოსთვის. ვადატანილია აგრეთვე ბათუმის „დინამოსა“ და ნალჩიკის „აგტომობილისტის“ შეხვედრა.

ფეხბურთის
აპგაბი

მოსკოვი, 25 აგვისტო. რსფსრ-ს ფეხბურთის ფედერაციის გადაწყვეტილებით, საქავშირო პირველობაში მონაწილე „ბ“ კლასის მეორე ზონის I ქვეჯგუფის გუნდების 22 აგვისტოსთვის დანიშნული მატჩები სხვა დროს გაიმართება.

სან-რამონ (იტალია), 25 აგვისტო.

24 აპრილიდან გაიმართა „კლასის“ პირველი ჯგუფის გუნდების მორიგი კალენდარული მატჩები საქავშირო პირველობაზე: „სტალი“ (მოსკოვი) — „მოდოლა“ (კიშინიოვი) 1:1, „პამირი“ (დუშანბე) — „დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი) 0:1, „ალგა“ (ფრუნზე) — „კარპატი“ (ლეოვი) 0:0, „კრილია სოვეტოვი“ (კუბინევი) — „ყუბანი“ (კრასნოდარი) 1:0, „ტექსტილშიკი“ (ივანოვო) — „მეტალისტი“ (ხარკოვი) 0:0, ასკ (ხაბაროვსკი) — „დავუგავა“ (რიგა) 0:0, „ყაირათი“ (ალმა-ათა) — „ფალგირისი“ (ვილინიუსი) 2:0, „მასტიორი“ (ყარაგანდა) — ასკ (კიევი) 1:0, „ურალმაში“ (სვერდლოვსკი) — „რუბინი“ (ყასანი) 0:1, „ვოლგარი“ (ასტრახანი) — „დინამო“ (ლენინგრადი) 1:2.
თბილისის „ლოკომოტივიმ“ მოსკო-

ვისტო. ახალგაზრდა ფეხბურთელთა აქ დაწყებულ ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირში კარგად იბრუნებდა სსრ კავშირის „ბურევესტნიკმა“ — პირველ მატჩში ანგარიშით 5:0 დაამარცხა ადგილობრივი „კარლინს ბოიზი“. შეჯიბრებაში ოთხ ქვეჯგუფად დაყოფილი 12 გუნდი მონაწილეობს. „ბურევესტნიკი“ IV ქვეჯგუფშია, რომელშიც აგრეთვე თამაშობს „ტორინო“ (ტურინი).
კუთაისში გაიმართა საქავშირო ჩემპიონატის მორიგი მატჩი: ადგილობრივი „ტორპედო“ შეხვდა „შახტიორს“. გაიმარჯვეს მასპინძლებმა — 4:1. ბურთები გაიტანეს: ხერხაძემ (2), ვეკუამ, ალადაშვილმა და დონცეკელმა კონკოვმა.

ქურნალისტური კალეების ტურნირი

ახლა, როცა დღის წესრიგშია სსრ კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადის სპორტის პროპაგანდისტულ-დიდი გარჯა მართებთ: სპარტაკიადის პროპაგანდაში მათი წვლილი განსაკუთრებული უნდა იყოს. სწორედ ამიტომ ფიზკულტურის საქვეყნო კომიტეტმა და სსრ კავშირის სპორტულ შურნალისტთა ფედერაციამ გადაწყვიტეს ჩატარონ კონკურსი სპარტაკიადის საუკეთესოდ გაშუქებაზე პრესის, ტელევიზიისა და რადიოს საშუალებით.

კონკურსში შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ ცენტრალური, რესპუბლიკური, სამხარეო, საოლქო და ახალგაზრდული გაზეთების რედაქციებში, სპორტული გამოცემების რედაქციებში, ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის რესპუბლიკურმა, სამხარეო და საოლქო კომიტეტებში, აგრეთვე ცალკეულმა შურნალისტებმა.

კონკურსი ტარდება ორ ტურად. პირველ ტურს სტარტი მიეცა 8 აპრილს და მას ფინალი 1971 წლის 15 ივლისს ექნება. ეს ტური მოიცავს რაიონული, საქალაქო, საოლქო, სამხარეო და რესპუბლიკური სპარტაკიადების გაშუქებას.

მეორე ტურში გაშუქებული იქნება სსრ კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადის ფინალური შეჯიბრებები.

კონკურსის მონაწილეთა ვითარება უნდა იქნება ძირითადი თემები:

- სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადის ხალხთა, სილამაზის, ახალგაზრდობის სახალხო ზეიმია;
- სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადის საბჭოთა ადამიანების ურღვევი მგობრობის დამამტკიცებელია;
- სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადის მნიშვნელოვანი ეტაპია უმაღლესი სპორტული ოსტატობის მიღწევები;
- სპარტაკიადის მონაწილე სპორტსმენთა სულიერი და სწავლებითი თვისებები (ნებისყოფის, ვაკუაცობის, უდ-

გამოქვეყნებული მასალების, ტელე და რადიოგადაცემების ხარისხი, ენის მრავალფეროვნება (ანგარიში, რეპორტაჟი, ჩანახატი, ნარკვევი, პუბლიცისტკა), აგრეთვე, ოსტატობა და შურნალისტური მიგნება ამა თუ იმ მასალაში.

განსაკუთრებით იქნება შეფასებული შურნალისტების ჩატარებული საორგანიზაციო-მასობრივი დონის მიხედვით: შეჯიბრებები შურნალ-გაზეთების რედაქციების, ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის კომიტეტების პრესებზე, მოკავშირე რესპუბლიკების გაზეთების, სატელევიზიო და რადიოსტუდიების რედაქციების შორის მასალების ურთიერთგაცვლა, თემური გვერდების გამოშვება და ა. შ.

კონკურსი გამარჯვებულთათვის დაწესებულია:

- სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის 3 პრიზი ცენტრალური გაზეთების რედაქციებისთვის და 2 პრიზი რესპუბლიკური, სამხარეო და საოლქო პარტიული გაზეთებისთვის;
- სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის 2 პრიზი ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის რესპუბლიკური, სამხარეო და საოლქო კომიტეტებისთვის;
- საკავშირო ალკ ცენტრალური კომიტეტის 3 პრიზი რესპუბლიკური,

სამხარეო და საოლქო ახალგაზრდული გაზეთების რედაქციებისთვის;

სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს სპორტული კომიტეტის ერთი პრიზი საოლქო და საფლოტო გაზეთების რედაქციებისთვის;

ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საქვეყნო კომიტეტის 3 პრიზი და გაზეთ „სოვეტსკი სპორტის“ 1 პრიზი სპორტული გაზეთების რედაქციებისთვის, კომიტეტის 2 პრიზი სპორტული შურნალისტების რედაქციებისთვის.

გარდა ამისა, დაწესებულია პირადი პრიზები შურნალისტების სხვადასხვა შანსში:

- 3 პრიზი საუკეთესო პუბლიცისტური სტატიებისთვის;
- 2 პრიზი საუკეთესო ნარკვევებისთვის;
- 2 პრიზი საუკეთესო რეპორტაჟებისთვის;
- 2 პრიზი საუკეთესო ფოტორეპორტაჟებისთვის;
- 1 პრიზი საუკეთესო ფოტოსურათებისთვის.

კური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის სიგელებით და სსრ კავშირის ხალხთა V სახალხო სპარტაკიადის სამასობრივ მადლობით.

საკონკურსო მასალები უნდა გაიგზავნოს ქუთაისის მისამართით: Москва, Г-69, Скатертный пер., 4, აღნიშნით: «Турнир журналистских перьев» არა უგვიანეს 1971 წლის 15 სექტემბრისა (საფოსტო შეტყობინება).

ქუთაისის განსახილველად გაიგზავნება გაზეთები ან ალბომები ჩაკერებული და გაფორმებული სავაჭრო ამონაჭრები შესაბამისი ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტებისა და სპორტული შურნალისტების ფედერაციების დასკვნით (წარდგინებით).

გაზეთებში და ფურნალურში, რომლებიც გამოდიან სსრ კავშირის ხალხთა ენებზე, უნდა წარმოადგინონ ძირითადი მასალების ანოტაციები, ნარკვევების, სტატიების მთლიანი თარგმანები.

ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის რესპუბლიკური, სამხარეო და საოლქო კომიტეტებში უნდა გამოგზავნონ თავიანთი საუკეთესო გადაცემები და ტელევიზიული შერევის სპორტული შურნალისტების ფედერაციების დასკვნით (წარდგინებით) კონკურსის დებულებების თანახმად აღნიშნულ პერიოდში რედაქციების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ. ეს მასალები გაიგზავნება მისამართით: Москва, И-427, ул. академика Королева, 12. Главная редакция местного телевидения и радиовещания.

სსრ კავშირის ჩაბარდა

თბილისის ქარხანა „ელექტროძრავაში“ რამდენიმე წლის წინ კარგი ნიჭოსნები, ფრენბურთელები, ფეხბურთელები ჰყავდათ. ისინი ისაკუთრებდნენ სიგელებს, ტანსაცმელს... ახლა ეს სახელოვანი ტრადიციები წარსულს ჩაბარდა.

ამწყოში სააქრობის № 2 ბრძოლა კომუნისტური შრომის კოლექტივის საბატო სახელს ატარებს. თითქოს აქ სპორტის საბატო დონეზე უნდა იდგეს, მაგრამ 30 კაცი ვერც ერთ სპორტსმენს ვერ ნახავთ. მართალია, ლ. მურადოვი და ბ. ფილიფევი თავის დროზე ფრენბურთისა და კალათბურთის თამაშობდნენ, კარგად იცნობენ ამ სახეობებს, მაგრამ ამხანაგებისთვის ცოდნის გაზიარებაზე არც ფიქრობენ. ერთი სიტყვით, აქ დევნილია „ყველა ერთისთვის, ერთი ყველასთვის“ — მხოლოდ ქალაქზეა ვინ, თუ არა კომუნისტური შრომის დამკვირვებმა უნდა მისცენ მაგალითი სხვებს სპორტული საქმიანობის აღმაშენებლისთვის.

სადღესოდ ქარხანაში მხოლოდ ფეხბურთის სექცია მუშაობს და ისიც დიდი ხარვეზებით. არც გეგმა გაჩნიათ, არც საწვრთნელ მეცადინეობაზე დასწრების აღრიცხვა.

ქარხანაში 156 კომკავშირელია. ზემდგომი ორგანოების მითითების თანახმად ყველა მათგანს უნდა ჩაებარებინა სპორტულ-მასობრივი და თავდაცვითი საქმიანობის სა-

კავშირო კომკავშირული კონკურს-დათვალისთვის გამოცემა. სინამდვილეში ეს გამოცემები რამდენიმე ათეულმა კაცმა ჩააბარა და ისიც მხოლოდ 100 მეტრზე რბენასა და ხელყუმბარის ტყორცებში. კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანმა გ. ცინცაძემ რატომღაც დაივიწყა, რომ სხვა ნორმატივებიც არსებობს. სამაგიეროდ, 12 მაისს გამართულ ქარხნის კომკავშირულთა კრებაზე თავის მოხსენებაში იგი თავს იქებდა, შეეცნებინებდა შემდეგ საწარმოო ტანვარჯიში ექვსივე საამქროში ტარდება და განსაკუთრებით კარგადაა დაყენებული ქარხნის სამმართველოში. სინამდვილეში კი მშრომელთა გაჯანსაღებისა და შრომისნაყოფიერების ზრდის ეს საუკეთესო საშუალება ექვსიდან მხოლოდ ერთში — ამწყოში საამქროშია დანერგული.

მდივანი თავის მოხსენებაში სიამაყით იმსახვ ამბობდა, რომ თითქოს აღრე სექციები ორ კვირაში ერთხელ საქმიანობდნენ, ახლა კი ყოველ კვირას მეცადინეობენ. ეს ალბათ მას დიდ პროგრესად მიიჩნია. სწორედ ასეთი ინტერვალებით მეცადინეობის ნაყოფია, რომ შედეგები ჯერ კიდევ მეტად დაბალი აქვთ. თუ დაუფრებებ, ქარხანაში 50 ფრენბურთელი ჰყავთ, თანრიგოსანი კი მხოლოდ ... 5. 20 მძლეოსნიდან არც ერთი თანრიგოსანი არ არის.

„ელექტროძრავაში“ 270 ფიზკულტურელს ითვლიან. მათგან 100 ქალია და, თქვენ წარმოიდგინეთ, მათთვის ერთი სექცია კი არაა შექმნილი.

უქმად ცდება მაგიდის ჩოგბურთის პავილიონი, სადაც, თუ გული გულობს, უნდაობასა და ძალოსნობაში საწვრთნელი სარბიელის მოწყობაც შეიძლება, მით უმეტეს, რომ მუშახელი და სამუშენლო

მასალა ბრ აკლიათ. სამწუხაროდ, თათხანი არავინ ჩანს...

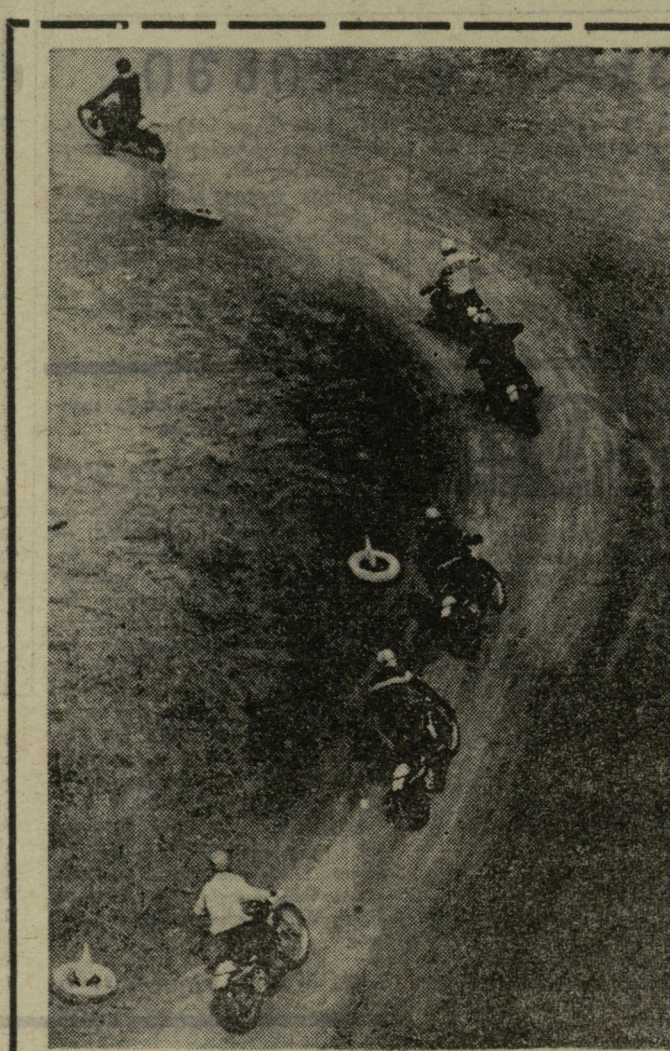
ქარხანაში გამაჯანსაღებელი საქმიანობაც მივიწყებულია. არ ეწყობა ტურისტული ლაშქრობები, საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანთა ტურნირები.

შეიძლება შემდეგონ: შარშან დიდოსტატმა დ. ბრონშტეინმა ჩვენს საწარმოში 12 დღეზე ჭადრაკის ერთდროული თამაშის სეანსი გამართა, ეწყობოდა მატჩები ფეხბურთში, ფრენბურთში, კალათბურთში. ეს ხომ ზღვაში წვეთია, საწარმოო ტანვარჯიშის მეთოდისტს გ. გვანცელაძეს საქმიანობის უფრო ფართოდ გაშლა შეეძლო, მაგრამ ... სხვა საქმიანობა დაავებული: შარშან ნოემბერს ქარხნის ბროფორგანიზაციის თავმჯდომარედ აღრჩევიათ. არა, ჩვენ საზოგადოებრივი დატვირთვის წინააღმდეგ როდი ვართ, მაგრამ გვანცელაძემ ძირითადი მოვალეობა დაივიწყა და მთლიანად პროფკავშირის საქმიანობაში ჩაეფლო.

„ელექტროძრავის“ საწარმოო ტანვარჯიშის მეთოდისტის გვანცელაძის გაკვირება კარგად იცინ ქარხანაში, ელექტროსადგურებისა და ელექტრომრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტში, მაგრამ დახმარებაზე არავინ ფიქრობს. ჩვენი აზრით კი აჯობებდა გვანცელაძე მისი ძირითადი საქმიანობისთვის დაებრუნებინათ, ვინაიდან მან ორი კურსის დარტყმით ილო მეტოქის კარი — 1:0.

გავიდა კიდევ რამდენიმე წელი და „დილის“ ხელახალი იერიში მეორე გოლით დამთავრდა: კაბანაძემ მარცხენა მხრიდან აუარა გვერდი მცველებს და დარტყა კარში. ფილმი მოიგვრია ბურთი, მაგრამ მას მიუღწერა ბურჯანაძემ და ანგარიში გაზარდა.

ასეთი უპირატესობა მატჩის დი-

ბვალდაკვალ.

ო. გელაშვილის ფოტო.

სსრ კავშირის პირველობა

1970

სსრ კავშირი

II სეზონი

უკეთესადც შეიძლება

გორი, ქალაქის სტადიონი. 24 აგვისტო.

„დილა“ (გორი) — „მამული“ (პიატიგორსკი) 2:1 (2:0).

გორელმა ფეხბურთელებმა საუცხოოდ ჩატარეს მატჩის დებიუტი. გორ მხოლოდ პირველი წუთები მიმდინარეობდა, როცა მათ სწრაფი კომბინაცია გაითამაშეს და გელაშვილმა შორიდან ზუსტად დარტყმით ილო მეტოქის კარი — 1:0.

გავიდა კიდევ რამდენიმე წელი და „დილის“ ხელახალი იერიში მეორე გოლით დამთავრდა: კაბანაძემ მარცხენა მხრიდან აუარა გვერდი მცველებს და დარტყა კარში. ფილმი მოიგვრია ბურთი, მაგრამ მას მიუღწერა ბურჯანაძემ და ანგარიში გაზარდა.

საწყისში ბევრს ნიშნავს. ამიტომ გორელმა ტიპი ჩატარეს დაჯერებულად, აქტიურად, ტემპიანად.

შესვენების შემდეგ „მამული“ სცადა კონტროლში შექმნა და გარკვეული ხნით უპირატესობასაც მიიღწია. მაგრამ სტუმრების მთელი ეს მოწოდება დროებითი აღმოჩნდა: მასპინძლებმა სვე დაუფლნენ მიწოდებას და ანგარიშის გაზარდის რეალური შესაძლებლობაც მიიღეს: ერთ-ერთი მცველის სელოთ თამაშისთვის „მამული“ კარში — დინიშნა პენალტი. გორელმა 11-მეტრიანი დარტყმა მიანდეს ენუხბაის, მან

კი უხეიროდ გააკეთა ეს და მეკარე ბურთის მოგერიების საშუალება მისცა. ეს რომ არა, „დილა“ ამ მატჩს გაცილებით უკეთესი ანგარიშით დამთავრებდა.

პიატიგორსკელმა ფეხბურთელებმა დიდი აღშფოთებით ითამაშეს დარჩენილ დროში, მაგრამ შეტეგს მხოლოდ ის, რომ კრისტალიუკმა 75-ე წუთზე შეამცირა განსხვავება ანგარიშში. ბოლო წუთებში მეკარე ჩლოძისა და მცველებს დიდი დატვირთვის გადატანა მოუხდათ კარის უხეირობის: უგუნებელსაყოფად.

ბ. გოზალიშვილი. (ტელეფონით, ჩვენი კორ.).

სარეაბილიტაციო და რეჟისა

**● გავრილ დიმიტრის ძვე, რო-
მელი წელს გახდება სსრ კავშირის
ფეხბურთელთა ნაკრები მსოფლიო
ჩემპიონი?**

ჩემი ღრმა რწმენით, მექსიკის-
ვის ჩვენი ნაკრები მზად იყო. როგორც
უფროს მწვრთნელს, მიმართა, რომ
შემადგენლობის განსაზღვრაშიც არ
შემეცდარება: ჩვენ ავიყვანეთ საუკე-
თესო, რაც კი გაგაჩნია, კურსი ავი-
ღეთ ახალგაზრდობაზე (არ ვიცი, რამ-
დენად შეიძლება ეს შევდომოდ ჩაი-
ვალთ). და უფროსობა, რომ სწო-
რედ იგი ითვალა გადამიტანდა მალა-
ნთიანეთის სიძინელებს. მაგრამ... ცდა
მუდამ ცდად რჩება. აი, ზოგიერთი
სურდასაღებო მონაცემი, რომლებიც ჯერ
არსად გამოქვეყნებულა.

კმალინი ოთხიდან გავიდა,
უმაღლესი ბლოკოტით ხელში დაბ-
რუნდა, გადაფრტოლა და განაგრ-
ძო.

იტალიის ნაკრები არ იყო არც
ერთი მთავარი 19-დან 23 წლამდე,
გღრის ნაკრებშიც ასევე, ურუგვაის
გუნდში — 2, ჩვენს ნაკრებში — 4.
საბოლოო ჯამში ჩვენ ახალგაზრდული
ვიყვით ნახევარფინალისტებზე 1,5-
დან 3,5 წლამდე. შევდომდა კურსის
აღება ახალგაზრდობაზე? წარუმატე-
ბლობის მეორე მიზეზი, — მან ბლოკ-
ნობი გვერდზე გადადო და ოთხნიმ გა-
იარა: — ჩვენ არ გვაყავდა ექსტრა-
კლასის ფეხბურთელები, ანაბრა ლიდე-
რები, გარდა შესანიშნავად მთავარზე
შესტერნიოვისა. ყველაზე სამწუხარო
ისაა, რომ ასეთი მთავარი ჩვენს
ფეხბურთში ასლა საერთოდ არ არიან.
ვისი იმედი გვექონდა? ნახევარდაცვაში
მუნტაიანს ან ასათიანისა. მაგრამ ვერც
ერთმა და ვერც მეორემ შეძლო
ლიდერის ტიტოის ზიდვა. ბიშოვს
თავისი ნიჭიერებით შეეძლო ასეთი
ლიდერი ყოფილიყო, მაგრამ თამაშით
ვერ დაიმასურა საყოველთაო აღიარე-
ბა. მიინდა ყველას გასაგონად აა, რა
ფეხი. დასვენების შემდეგ ბიჭები ნა-
ვრში მივიდნენ გაწვრთნალობის გაწ-
კვეული დონის შენარჩუნებით. და ყო-
ველგვარი მონაცემები გვარწმუნებდა,
რომ ეს დონე იზრდებოდა. ჩვენ სპორ-
ტის დაგადავით: დატვირთვების მა-
ტრის გზას. შემდეგ, როცა მალა-
ნთიანეთს მივაღწიეთ, კიდევ უფრო
უნდა გაგვეზარდა ფიზიკური დატვირ-
თვები, მაგრამ ამას ვერ გავაკეთებ-
დათ, ვინაიდან იმ პირობებში ეს კა-
ტასტორიით გვემუქრებოდა.

და მიუსდევდა ყოველივე ამისა,
მე საბჭოთა ფეხბურთის ოპტიმისტურ-
ად ფასებდა. ჩვენ ვინებოთ ჩემპიონ-
ნები (თუმცა როდის, არ ვიცი). მაგრამ
სამხრის საჭიროა ჩვენი ფეხბურთის
წინაშე მდგარი მთელი რიგი პრობ-
ლემების გადაწყვეტა. და რაც მთავა-
რია, მოდი, ნუ დავივიწყებთ, რომ
ჩვენ ერთადერთი ვართ საბჭოთა ქვე-
ლას სახეობის წარმომადგენელთაგან,
პროფესიონალებს რომ ვემუქვებით...
ხოლო პირადად მე რაც შემიძლება
როგორც მწვრთნელს, ყოველთვის მეტ
რბალს ვუსურვებდი ჩემს გუნდს.

**● გამოდის, თქვენ უკმაყოფი-
ლო ხართ თქვენი „სამწვრთნელი
ბელი“?**

— არაერთი შეთხვევაში. მე კმა-
ყოფილი ვარ.

ბრაზილიელთა ნიმუღადა

რიო-დე-ჟანეირო, 24 აგ-
ვისტო. ბრაზილიის ფეხბურთის
კონფედერაციამ შემოუშვა მსო-
ფლიო ჩემპიონატის ჩატარების
ახალი სისტემა, რომელიც, მისი
ავტორების აზრით, ყოველგვარ
შემთხვევითობას გამოირიცხავს.
ჩემპიონატის გამართვის ახა-
ლი სისტემის მომხრეებს მიარ-
ნიათ, რომ მომავალი მსოფლიო
პირველობის ფინალში 16 გუ-
ნდი კი არა, 22 ან 24 კოლექ-
ტივი უნდა მონაწილეობდეს,
რომლებიც ორ ჯგუფად დაყოფი-
ან და წრიული სისტემით
იბრძობებენ იმ 2-2 საკუთრი-
სთვის, რომლებმაც ოთხ საუკე-
თესო კოლექტივის უნდა მოუყ-
აროს თავი. ოთხთა ტურნირიც
ასევე წრიული სისტემით მოეწ-
უბა.
ბრაზილიელები თავიანთ წი-
ნადადებს ფეხბურთის სერ-
ტაჟორის ოფიციალურად წარუ-
დგენენ და იმედივნებენ, რომ
ფიფას წევრები მას გუ-
ლმოდგინდ შეისწავლიან.

საუბარი სსრ კავშირის დამსახურებულ მწვრთნელთან ბ. კარალინთან

**● ნერვიულობა, როცა თქვენი
ბიჭები თამაშობენ?**

— ძალიან. მაგრამ ვცდილობ, ეს
არავის ვაჩვენო. ზოგიერთი მატჩის
დროს წინაშე ორ კილოგრამამდე ვიკ-
ლებ. ასეთია მწვრთნელის ცხოვრე-
ბა...

**● უცხოელი კოლეგებიდან ვინ
მიგაჩნიათ საუკეთესო მწვრთნე-
ლად?**

— გერ-ის ნაკრების ყოფილი
მწვრთნელი ზებ პრენერერი, ინგლი-
სელი ლალტერ უინტერბოტომი, უნ-
გრელი ლაიოშ ბაროტი და, რა თქმა
უნდა, ალფ რამსი.

**● ზო, რამსიეზე. რას იტყვით
იმის თაობაზე, რომ იგი ახლა ყვე-
ლაგან აცხადებს, ბრაზილიელებმა
მექსიკაში ვერაფერი გვიჩვენეს?**

— ეს არაა სწორი. და ვის, თუ არა
სერ, რამსიეს, ეს კარგად უნდა მოე-
სვენებოდეს. ბრაზილიელები ინგლისსა
და მექსიკაში სრულიად განსხვავებული
გუნდები. ისინი სწორუბარნი იყ-
ვნენ მომართაში. მათ ბრწყინვალედ
გამოიყენეს თავიანთი მთავარი
ინდივიდუალური ღირსებები და, ამავე
დროს, საოცრად კოლექტიურად თამა-
შობდნენ. და მთავარია, ისინი შესანიშ-
ნავად იყვნენ საერთოდ განწყობილი.
მე საერთოდ მეთინა, რომ ბრაზილია-
ლები მაინც გასდებოდნენ მსოფლიო
ჩემპიონები, მიუხედავად იმისა, ვინ
იქნებოდა მათი მწვრთნელი — სალ-
დანიას, ზაგალო თუ სხვა ვინმე.

**● გავრილ დიმიტრის ძვე, რო-
გორ ფიქრობთ, რომელი პროფე-
სია უფრო შეეფერება ფეხბურთის
მწვრთნელისა? როგორ აფასებთ
იმ ფაქტს, რომ სალდანიას პროფე-
სიით შურნალისტიკა და არასდროს
უთამაშია ფეხბურთი?**

— ფეხბურთის კარგი მწვრთნელი
შეიძლება იყოს მხოლოდ ის ადამი-
ანი, რომელსაც უშუალო ურთიერთობა
აქვს ფეხბურთთან. და ფიქრობ, რომ
ეს ყველაფერ ასეა, ბრაზილიის გარდა.
თქვენ ასლა დასახელებთ სალდანიას,
მე კი დავისახელებთ ლულუს, რომელ-
იც 13 წელიწადს წვრთნიდა „სან-
ტოსს“ და პროფესიით მათემატიკის
მასწავლებელია.
მაგრამ საქმე ისაა, რომ ბრაზი-
ლიაში მწვრთნელს სულ სხვა ამოცანე-
ბი აქვს, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ბრა-
ზილიელ მწვრთნელებთან ხომ სავე-
ბით მზა ფეხბურთელები მიიღან. მათ-
თვის მთავარია შენადგელობა განსა-
ღვრონ და წესრიგი დაამყარონ. სამი-
სოდ კი ყოველი პროფესია გამოადგება.

**● თქვენი დამოკიდებულება
გულშემატკივრებთან?**

— სასებათ დადებითი. ისინი ფეხ-
ბურთელებს თამაშის სტიმულს აძ-
ლევენ. განსაკუთრებით მინდა აღვნიშ-
ნო ჩვენი, საბჭოთა გულშემატკივრები.

**● რახან სიტყვამ მოიტანა, მთ-
ზე შეეჩერდით. კივის „ლინა-
მოს“ გულშემატკივრებს ვერაფრით
ვერ გაუგიათ, ბოლოს და ბოლოს
რა დაემართა მათს გუნდს?**

— ჩემი აზრით, კიველები თათბა-
თა ცვლის მსხვერპლი არიან. ამის ნიშ-
ნები ჯერ კიდევ შარშანდელ სეზონში
იგრძნობოდა. აცალეთ გუნდს ფეხზე
დადგომა და იგი უწინდელიყო კარ-
გი იქნება. კარგი იმიტომ, რომ ასლა
გუნდში უწინდელზე მეტ მნიშვნელობას
თავდასხმას ანიჭებენ. კიველები აუცი-
ლებლად ათამაშდებიან. უფრო მეტიც:
გვიჭრობ, ისინი წელულებსაც ანგარიშ-
გასაწვეი არიან...

**● ვინ იქნება ქვეყნის ჩემპი-
ონი?**

— ამასვე მხოლოდ ჯადოქარს შეუ-
ძლია უპასუროს... მოსკოვის „ლინა-
მო“ ახლა კარგად გამოიყურება. „სპა-
რტაკოი“ კარგად თამაშობს. იქ შესა-
ნიშნავი ბიჭები არიან, მაგრამ რამ-
დენს გაუძლებენ?

**● რას აფასებთ ყველაზე მე-
ტად ფეხბურთელში?**

— უპირველეს ყოვლისა მორალურ-
ნებლობით თვისებებს. კოლექტივი
რომ ნებისყოფიანი ადამიანებით ჩა-
მოვაყალიბოთ, იგი ბრწყინვალე იქნე-
ბა. ასეთი კოლექტივი ჩვენში იყო
და იქნება კიდევ.

**● როდის უფრო ადვილი იყო
ნაკრების წვრთნა, უწინ თუ ახლა?
თუ შეიძლება დასახელებთ ყვე-
ლა დროის სიმბოლური ნაკრები
იმ მოთამაშეთაგან, რომლებთანაც
გიმუშავებთ?**

— უწინ ნაკრებთან მუშაობა უფრო
ადვილი იყო. ჩვენ გვეყავდა ერთი
წოდებული „საბაზო“ გუნდები. ნაკრე-
ბი, ზოგჯერ, მაგალითად, თითქმის
„სპარტაკისგან“ შედგებოდა. ასლა
ასეთი გუნდები არა გვყავს. დაკომ-
ლექტება სდება ვარსკვლავების პრინ-
ციპით. ეს კი სულ სხვა საქმეა: ყო-
ველი გუნდი განსხვავებული სისტემით
თამაშობს და თამაშის წარმოების მე-
თოდც სხვადასხვაა. ამავე დროს
ეროვნული ნიშნებიც უნდა გვახსოვ-
დეს: ქართველები მუდამ ქართველები
არიან, უკრაინელები — მუდამ უკრაი-
ნელები.

სიმბოლურ ნაკრებს ვერ დავისახე-
ლებთ, ვინაიდან ეს საკმაოდ დელიკა-
ტური საქმეა. გამოჩენილი ფეხბურ-
თელების ჩამოთვლას კი, მე მეთინა,
შევკლებ. პირველ ყოვლისა ეს იაშ-
ნია — ყველა დროისა და სალების
მეკავრე, მსოფლიო ფეხბურთის ეპოქა-
ლური მოვლენა. შემდეგ სიმბოლიანი,
ნეტო, ვალენტინ ივანოვი, ვორონი,
სტრელცოვი და, უამბელო, შესტერნი-
ოვი. დროის გამოცდას ყოველმა მათ-
განმა გაუძლო. თავის დროზე მე და-
ვასახელებდი კიდევ მეტრეველს, პონე-
დელნიას და მესსს. სხვათა შორის,
მესსი საერთოდ განუყოფელია...

**● თქვენ დროის გამოცდა ახსე-
ნეთ. რა საცობს ძალების გაფურ-
ჩქვნიას პერიოდში წახვიდეთ თუ
ბოლომდე ითამაშო?**

— დუმარტსებლად, ლამაზად წა-
სვლა დიდი ვაჟაყობაა. ასე წავიდა
სიმბოლიანი, ასე წავიდა პოკევი პირის
მეორეთი. ხოლო კითხვაზე: „რა ასა-
კამდე შეიძლება ითამაშო?“ ძალიან
კარგად უპასუხა ერთმა ცნობილმა
ბალეტმასტერმა (რა თქმა უნდა, ის
ცხვასზე ამბობდა): „ცხვა 70 წლამ-
დეც შეიძლება, ოღონდ საკითხავია,
ვინ იქნება მასურბელი და რას იტ-
ყვის...“

**● გავრილ დიმიტრის ძვე, რო-
მელი აცვალაზე სამწუხარო წარუ-
მატებლობა თქვენს სამწვრთნელი
კარიერაში?**

— ინგლისის ნაკრებთან წაგება
1958 წელს, ანგარიშით 0:5. ეს
მით უფრო სამწუხაროა, რომ მატჩის
ბოლო სუთ წუთში მოხდა. მაგრამ ფე-
ხბურთი ფეხბურთია. სწორედ ამითაა
იგი მშვენიერი.

**● ფეხბურთი თქვენი საყვარელი
სახეობაა?**

— რა თქმა უნდა. კიდევ ციგუნები,
პოკე, ჭადრაკი, მხატვრული ტანვა-
ჯიში.

**● ბოლო შეკითხვა. ნაკრებთან
ერთად თქვენ პირველად როდის გა-
ეგზავრეთ და მერე რა...?**

— ამ კითხვაზე ძნელია პასუხის
გაცემა. ეს ჩემი მესამე მსოფლიო ჩემ-
პიონატი და მე მასვე წარუმატებლობა.
მაგრამ ვინც უნდა იყოს სამჭოთა კა-
ვშირის ნაკრების მწვრთნელი, მერეა,
რომ ჩვენები მსოფლიო ჩემპიონები
იქნებიან.

ბ. ზადეაძი.

(ჩვენი სპეც. კორ.)
გახეთი „სოციალისტიკისკაია
ინტელსტრია“. 23 აგვისტო.

ს უ რ ა თ უ ე: თბილისის „ლინა-
მოსა“ და ბრაზილიის „პაიას“ გუ-
ნდების საერთაშორისო შეხვედრის
(1960 წ.) მომენტი. მარცხენა ფლა-
ნგიდან მ. მესისის გარდევვა, რომე-
ლიც ცნობილი ფინტი და ბურ-
თის ზუსტი გადაცემით დამთავრდა.
მ. ზარგარიანის ფოტო.

საქონი საქონი

● მარშალა, 24 აგვისტო. პოლონეთის ჩოგბურთელთა XIV საუბილეთ
ლია ჩემპიონატიმ ქალთა შორის ყველას აჯობა ფრანგმა დე რუბენმა, რომელ-
მაც ფინალში სძლია დიბარს (რუმინეთი) — 7:5, 4:6, 6:4. ვაჟებში უდიე-
რესის სახელი მოიხვეჭა ნოვიცკომ (პოლონეთი). ნახევარფინალში მან დამარ-
ცხა თავისი თანამემამულე, ქვეყნის მრავალგზის ჩემპიონი ჯონშორევი, ხოლო
ფინალურ მატჩში — ესტონელი პ. სეიბი — 6:1, 6:3, 6:1. ქალთა წყვილებში
გაიმარჯვეს ესტონელმა ა. კრემ და დე რუბენმა. ფინალში მათ აჯობენ დიბო-
რსა და პოლონელ ვერორესს — 6:6, 6:4. შერეულ წყვილთა თანრიგში პოლო-
ნეთის ჩემპიონები გახდნენ ვერორევი და ა. იუსველტი (სსრ კავშირი), რომლე-
მაც გადამწყვეტ შეხვედრაში დაამარცხეს დე რუბენი და ნოვაკი (პოლონე-
თი) — 6:2, 7:5. ვაჟთა წყვილებში I ადგილი დაიკავა ჩეხოსლოვაკიელებმა
დუბეტმა (ხოლურევი და ბრენი).

● ბროიანი (ბულგარეთი), 24 აგვისტო. ამ ქალაქის შემოგარენში
გამართული ტრადიციული შეკრების შემდეგ, რომელიც ტროიანის
უღელტეხილის დამცველთა სსოვნას მიეძღვნა, მოეწყო მატოკრისი. სტა-
რტზე გამოვიდნენ სსრ კავშირის, პოლონეთის, ჩეხოსლოვაკიისა და ბულ-
გარეთის მრბოლელები. „250-ანების“ კლასში I ადგილი დაიკავა მანო-
ლოვა (ბულგარეთი), II ადგილზეა ტრამში (ჩეხოსლოვაკიი), III — კი-
ბირინი (სსრ კავშირი). 350 კმ სმ მოტოლობის პრაივისი მატოკოცელები
ათ ასპარეზობაში მსუვეტესო დრო საბჭოთა მრბოლელებს კრასნოშჩოა
კოეს აღმოაჩნდა.

● ქაბული, 24 აგვისტო. ბაქოს „ნეფთის“ ფეხბურთელებმა თავი-
ანთი ავღანური ტურნეს პირველი მატჩი სამხედრო აკადემიის გუნდთან
გამართეს. გაიმარჯვეს სტუმრებმა — 2:0.

● მოხვანი, 24 აგვისტო. წყალში მსტომელთა აქ გამართულ საერთაშორ-
სო შეჯიბრებაში საბჭოთა სპორტსმენებმა ოქროს 1, ვერცხლისა და ბრინჯაოს
3-3 მედალი მოიპოვეს. კოსვიდან სტომამი პირველი იყო ალმათელი ბ. გენი-
ნი — 381,45 ქულა. მისი თანაქალაქელი ვ. სატრენო II ადგილზე გავიდა —
362,5. II ადგილებში დაიკავეს, აგრეთვე, საბატოველმა ბ. დედოროვამ —
321,2 (მეტრანი ტრამპლინი) და ყარაგანდელმა ნ. კუნეროვამ — 276,2 (კო-
სკი). ბრინჯაო მოიხვეჭეს ვოლოგრაძელმა ნადეჟდა პონომარენკომ — 293,7
(მეტრანი ტრამპლინი), ალმათელმა ელენე ტერემინკომ — 242,4 (სამმეტ-
რანი ტრამპლინი) და გრეგენელმა დ. ამბარევიანამ — 315,75 (მეტრანი
ტრამპლინი). ეს იყო ოლიმპიური იმედების (სტარტზე გამოვიდნენ 16 წელს
ზე ნაკლები ასაკის სპორტსმენები) ტურნირი. საბჭოთა სპორტსმენებმა II გუნ-
დური ადგილი დაიკავეს. I ადგილზეა გდრ-ის ნაკრები, რომელსაც ოქროს 2
და ვერცხლის 3 მედალი აქვს. შემოაღნიშნული გუნდების გარდა შეიბრებაში
მონაწილეობდნენ უნგრეთის, ჩეხოსლოვაკიის, რუმინეთისა და პოლონეთის ნაკ-
რები კოლექტივები.

IV ადგილიდან მეშვიდეზე

საზღვაო
სპორტის
ფედერაცია

ლთა, მოტოკრისმენთა, საზღვაო
მრავალხედილთა, რადიოგრაფების
მიღება-გადაცემის ოსტატთა, მო-
ტოკრისმენთა და სამხედრო-გამო-
ყენებითი სპორტის მრავალხედილთა
ტურნირები.

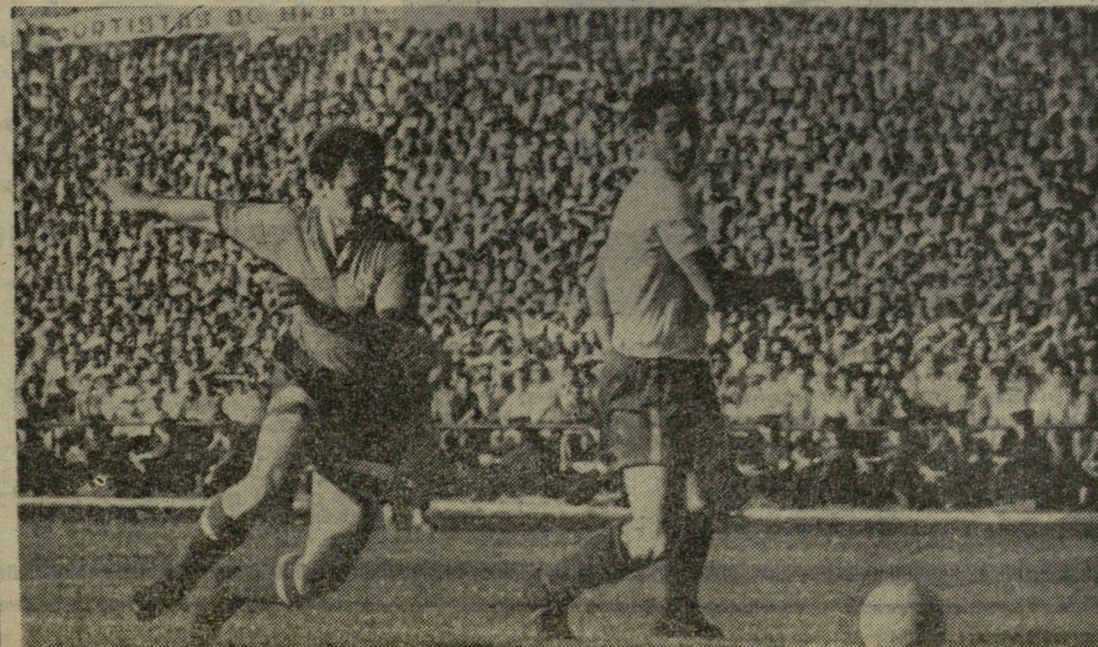
სადღეისოდ ლიდერობს რსფსრ-ის
ნაკრები, რომელსაც 246 ქულა
აქვს.

მომდევნო ადგილებზე არიან:
უკრაინის (238), მოსკოვის (236),
ლენინგრადის (203), ბელორუსიის
(199), ლატვიის (198) კოლექტი-
ვები.

საქართველოს გუნდი, რომელიც
საერთოდ კარგად ასპარეზობდა და
194 ქულით IV ადგილზე იყო, VII
ადგილზე გადავიდა, ვინაიდან აქ-
ვალანგისტლთა და მფრინავთა შეჯი-
ბრებებში გუნდები არ გამოიყვანა.

წერეთლის სახელობის საშუა-
ლო სკოლის სპორტდარბაზი.
მისი კაბიტალური რემონტით-
ვის წლებში 1.734 მანეთი დი-
ხარჯა. მოსწავლეები ახალ სსს-
წავლო წელს კეთილმოწყობილ
დარბაზში იმეცადინებენ.

ბ. ანასაშვილი.

დორმოტორს დროა

კრიზი XIX საუკუნის დასაწყისში

მოკრივეთა შეჯიბრებებს საქართველოში, კერძოდ, თბილისში, დიდი ხნის ისტორია აქვს. რა თქმა უნდა, იმართებოდა პირადი ორთაბრძოლებიც, მაგრამ ისტორიამ მაინც კოლექტიური კრივის სურათები უფრო შემოგვინახა. კრივი უკუთბასთანაც ყოფილა დაკავშირებული.

კრივში შეჯიბრებები, როგორც წესი, განსაზღვრულ ვეგზე მოხდება. ეს იყო თავისი სპორტული თანატოლი სანახაობა, რომლის საყურებლადაც თითქმის მთელი თბილისი იყრიდა თავს.

მეფის რუსეთის ხელისუფალნი კრძალავდნენ ყოველგვარ ასპარეზობას და მათ შორის მოკრივეთა შეჯიბრებებსაც. რასაც ვესრულებთ დარღვევად მიიჩნევდნენ. მაგრამ შემდეგ კავკასიის მთავარმართებელად და ჯარების ხარულად დაინიშნა პ. ციციანოვი, რომელიც არათუ კრძალავდა ასეთ შეჯიბრებებს, არამედ ხალხს მოუწოდებდა კრივს საამისოდ და ხშირად თითონაც კი მონაწილეობდა ასპარეზობაში.

როგორც ცნობილია, ციციანოვი (ციციანოვი) კავკასიაში 1802-1806 წლებში მოღვაწეობდა. ამ წლებში თბილისში მისი მეუღლის მიერ მოწყობილი კრივის ასპარეზობა. ჩვენ ხელთა გვაქვს შეჯიბრების უშუალო მონაწილის, ცნობილი ქართველი სამხედრო მოღვაწის დავით ბეგუთაშვილის (1793-1867 წწ.) მოგონებანი, ეს მოგონებები რუსულად 1867 წელს დაიბეჭდა.

ქვემოთ მოგვყავს იმ ადგილების შემოკლებული თარგმანი ბეგუთაშვილის წიგნიდან, რომლებიც საქართველოში კრივის ისტორიას ეხება.

„უშუალოდ ხალხს კრივი (კრივი ხის ხმლითა და შურდლოთ. — მ. ს.) ყველიერში იმართებოდა და დიდხარისგან პირველად დასაწყისიდან დასრულებული იქნა ისტორიული სახელწოდება ყველიერობა, ე. ი. ყველიერობა ავანტიურა.“

ყველიერობა იმართებოდა ყველიერობის ორწახანად, დილაადრიახად, ქალაქის ჩრდილოეთ და სამხრეთ მხარეს.

ორივე მხარე აირჩეოდა თითო ყავის, შიდრულად მორთავდნენ და თვალსაჩინოდ ადგილზე, სადმე ჯვარედინ გზაზე, ტახტზე დასჯიდნენ. აქედან ფორმად ყავის კარგად შეადგენდნენ ყველა გამგულსა და გამომგულს. თითოეული ყავისთვის ბიჭებს ცალცალკე მდიდრულად მორთული ცხენები ეჭირათ. ქუჩაში აქვე ახლო ადგილას იდგნენ ყავის რაზმები, რომლებსაც ქუჩების სახელები ერქვათ. თითოეული რაზმს მეთაურობდა სახელგანთქმული მოკრივე. ყავის ბრძანებით ყველა გამგულს, ვინც მათ უბანს არ გეუბრონოდა, ხარკს ახდევინებდნენ. მდიდროსე და რამდენიმე მისი თანამგებზე გაიტყობდნენ იმ გამგულსკენ, რომელსეც ყავი მიუთითებდა. მდიდროსე გა-

მეღვლეს გზას გადაუღობებდა, მის წინ დროშას დასობდა და ყავის სახელით ხარკს მოითხოვდა. უარს არავინ ამბობდა, იმდენს იხდიდა, რამდენის საშუალებაც ჰქონდა. ეს სინამდვილეში შემომწირველი იყო, ამიტომ გზას უთმობდნენ. შეიშინებდნენ და გაიძახებდნენ მის სახელს და შემინაწირის რაოდენობასაც აცხადებდნენ. ყავის ხაზინადარი დავითარში წერდა შემომწირველის სახელს და შემომწირული ფულის რაოდენობას.

საზოგადოდ, კრივის დღედ დიდხარისეის პირველი კვირის ორშაბათი იყო ამირჩეული.

კვირა დღით კი გაიმართებოდა მოლაპარაკება მოწინააღმდეგე მხარეთა შორის. ისინი ერთმანეთს დესპანებს ანუ მოციქულებს უგზავნიდნენ, ყავის ბრძანებით მოწინააღმდეგე მხარისგან მოითხოვდნენ ხარკს ან დამორჩილებას. ამ შემთხვევაში ორივე მხარე მიმართავდა ციციანოვსა და სხვადასხვა ხერხს. ციციანოვნი რომელიმე რაზმის მოსყიდვას ან მიტყუებას. ორგულთა და გაცემა ხდებოდა, მაგრამ იშვიათად. თუ ფულის გაცემა ფის დროს რომელიმე ქუჩის რაზმი უკმაყოფილო დარჩებოდა, იგი ან უმტყუებდა ყავის, ანდა ბრძოლას თავს ახებებდა.

კვირას, შუადღისას, ყავები — ერთი შემოუბნიდან და მეორე ქვემოთუბნიდან დიდი ამბით გავიდნენ ქალაქგარეთ. როგორც ერთი, ისე მეორე გაუმართა თავთავისი ადგილისკენ, ციხის კარის მომორჩილებით.

იმ დღეს, რომელსეც მე ვამბობთ, ბრძოლა სოლოლაკში იყო დანიშნული. ჩვენი ყავი ცხენით წინ მიდიოდა. მას გარს ერტყა თავისივე წარჩინებულთა ამალა, წინ მიდიოდნენ საზანდერები, რომელნიც ზურხას, დაფუფს, ბობლაწებსა და უშეულებელს გამაყრებელს საყვირს დროტოტოს კარავდნენ. მომღერლები საყვარეთა ხმასე მღეროდნენ სალაშქრო სიმღერებს. მოზიარნიც ხმას აყობდნენ წინწილებს და მოუთხრობდნენ ხალხს გარდასულ დროთა გმირების ღვაწლსა და სიამაყეს. ყველაზე წინ მიდიოდნენ მსტრუაგი მოთამაშენი, ბერეკები და ხუმარა ბიჭები. ჯარი, როგორც წესი, ყავის მიჰყვებოდა და თან მიჰქონდა სატყეულ-სასმელი.

როცა ქალაქგარეთ გამოვიდოდნენ, მებრძოლნი საბრძოლველად მოხერხებულ ადგილებს იჭერდნენ. ორივე მტრული მხარე ერთმეორის პირისპირ დაბანაკდებოდა, მთელ დღესა და ღამეს ქვიფში ატარებდნენ. ამავე დროს არ იგივედნენ არც თათბირს და არც თადაროვის დაჭერას; არჩევდნენ თავშესაფარს, ან ადგილებს თავდასხმებისთვის. ცდილობდნენ ჯამუშების შემწეობით შეტყობი მოწინააღმდეგეთა გან-

ლაგება და განკარგულებანი, ამისთვის ძლიერ საჭირო იყო ცნობების შეგროება, რათა სვლდნოდათ, ვისთვის რამდენი ჯარი ჩაებათინათ და ვინ საით გაგზავნათ.

ორშაბათს ისევე გაიმართა მოლაპარაკება ერთმეორესი დესპანებისა და მოციქულების შემწეობით. მოლაპარაკება გავრცედა დილის თერთმეტ საათამდე. ეს იმიტომ, რომ მასურებელ ხალხს მისცემოდა დრო და საშუალება ქალაქგარეთ გასულიყო და ადგილები დაეჭირათ.

კაცის თვალისთვის ფრიალ მიმზიდველს და რაღაც არაჩვეულებრივ სურათს წარმოადგენდა ქალთა მწყობრები, რომლებიც წითლებით მოხარბოდნენ მთაგორების წვერებისკენ. ეს პოეტური მწყობრი ქალებისა ახსენებდა მოკრივეებს და თითოეულ მათგანში ბრძანავდა სურვილს, რომ იქნებებინა კარგაკაცობა და თავდადება იმართვის, ვინც მას შესტყობოდა.

თერთმეტ საათზე თავადი ციციანოვი მოვიდა თავისი ამალით და შემოუბნის სხვა მასურებელს შორის ისიც სოლოლაკის მთაზე გადამოვიდა. ყველა დარწმუნებული იყო, რომ ცხარე ბრძოლა განაღდებოდა. დარწმუნებული იყვნენ იმაშიც, რომ გამარჯვება ზემოთბენილებს დარჩებოდათ, რიგულთა მხარეზე. იყო თვით მხედართმთავარი. ყველა მოუთმენლად მოლოლოდა ბრძოლის დაწყების ნიშანს.

ბრძოლა ჯერ ჩვენი ქვემოთბენულმა დასაწყისიდან დასრულდა. მე წინ გადავხტი და სხვენთან ერთად დავიწყე შურდულთ ქუჩების სროლა. ქამარზე შევიღა ხის ხმალი და მარცხენა მხარეზე საფარად ნაბადი შექონდა. როცა ახლო მივიდეთ, მოწინააღმდეგეთა ერთმეორეს ხმალი იწყებდნენ. ერთი გამხდელი ყმაწვილი აქეთ-იქით დანახოდა და ჩემი შურდულისგან თავს იფარავდა. უცერად იგი მე მომვარდა. ჩვენ ხმალით ბრძოლა დავიწყეთ. ჩემი მოქიშვე დაჯერით, მაგრამ იმანვე წარბა გაშიპო. ამ დროს მამარხემ მასურებლებში ყოფილიყო, შევემჩინე ბრძოლაში ჩაბმული და მივარდა ჩემთან. ახალი სასწავლებლის შევირდებო. აგრძალებული გეპონდა კრივი მონაწილეობა. მამამ, ჩემმა სამშუბაროდ, გამომიყვანა და მინ მიპირებდა გავდებოდა. მე ტირილი მივრთე და ბევრი ხვეწვის შემდეგ, როგორც იქნა, დამტოვა, თონდ მასურებელთა შორის. სისხლი მომბანა და გასტეხილი წარბი თავისი ხელსახოცით შემეხეცა.

ქვის სროლა და ხელნართული ბრძოლა გრძელდებოდა. როგორც ადრე, უპირატესობა ვერც ერთმა მხარემ ვერ იგდო ხელთ, როგორც ჩანდა, რადაცინ უმინოდ და ვიღაცის მოლოდინშიც იყვნენ. უცერად, შუადღის

პირველ საათზე, ჩვენმა მოპირდაპირებმა ერთი ჩოქოლი და ალიაქოთი შექმნეს. მათი რაზმები აქეთ-იქით გაიფანტნენ. მთის წვერზე გამწყობრებული მასურებლები რატომღაც მეორე მხარეზე გადავიდნენ. ჩვენი მხარე თავდასაცავად მოემზადა და ყველა მისავალი ადგილი და ბილიკები, სოლოლაკის მთის წვერზე რომ ადითოდა, მთლიანად დაიკავა. ჩვენმა ყავებმა ჩვენად, შუადღისას ერთი რაზმი გაგზავნა, სოლოლაკის გარს მოვლა უბრძანა, მარე ვესვი ვერსის მანძილზე სოფელ ტახტამულადე. ამ რაზმს ნაბრძანება ჰქონდა გასულიყო ორშაბათს, თორმეტ საათზე გადამოხვეულიყო სოლოლაკის მთაზე და მტრის იქიდან დასცემოდა. ამასთანავე მთაზე, ოქროყანიდან დაწყებული, ამ რაზმს შემურდულეები უნდა დაეყვებინა, რომელთაც მოწინააღმდეგეთათვის ზურგში სროლა უნდა დაეწყოთ.

გარსმეორტყმული რაზმის მოწინააღმდეგეთა გამოჩნდნენ მოპირდაპირის გვერდით თუ არა, იმ უთოვე უმცირესების ადგილი უფროსმა მხედრებმა დაიკავეს და იერიშით წავიდნენ მთისკენ. ორივე მხრიდან გამოვიდნენ მეურდულეები, სეტყვასავეთ დააყარეს ქვიფი ერთმანეთს. დაჭრილები თავს ახებებდნენ ბრძოლის ველს და იმით ადგილს სულ უფროს-უფროსი მებრძოლები იჭერდნენ. ყველა მხარეზე გატყვარებული შეტაკებები იყო გამაღმგული. მომხდურებს წააქვევდნენ და ცდილობდნენ მთიდან გადმოეგდათ. მათ ამხანაგები ეშველებოდნენ და ძალა კვლავ ვათანასწორებოდათ ხოლმე. ბრძოლა თითქმის ერთ საათს გავრთულა. ქვემოთბენულმა მოხერხებს ნახევარი მთის დაკავება, ისინი ამით შეეპირებნენ იფარავდნენ თავს. ამ დროს გამგულნი რაზმი მთის წვერის გაყოფებით განიდა და მოპირდაპირის ერთ ფორმას შეეტყა. სხვა რადა გზა ჰქონდათ ზემოთბენილებს. ამ რაზმის წინააღმდეგ თავისი საუკეთესო მოკრივე უნდა გამოეყვანათ და ამგვარად თავისივე ძალა უნდა შეესუსტებინათ.

უცერად განისა ხამინელო ყვირილი, განთქმულ მებრძოლთა სახელი ვლავსავით მოეფინა მთელ ხალხს და ყველას ერთხელედა დაუარა ტანში. არემარეს ზურხისა და საყვირების ხმა მოეფინა. ბრძოლა ცვესლივით აინათ. იმბრძოდნენ მხოლოდ ხის ხმლებით, ქუჩის აღარ ხმარობდნენ. კრივის წესით ხმალიდანაშაუ შეტაკებში ქვის სროლა სიხშიდლედ ითვლებოდა.

ზემოთბენილები დასუსტდნენ და მოუქცნენ. ქვემოთბენი მებრძოლებმა მთა დაიკავეს და მოწინააღმდეგე სოლოლაკისკენ გაიქცა ხეობაში. შურდულის ქვიფმა თავად ციციანოვამდე მიადწია. მამინ კი დაინთა უკან.

გაქცეულ მოწინააღმდეგეს უკან დაედევნენ ხეობაში და თვით მთავარსარდლის სასაღმდელე სდევს. ქალაქის ყველა შესასვლელი დაიკეტეს იმისთვის, რომ გაქცეულები არ შეეცივულიყვნენ.

თავადი ციციანოვი თავისი ამალით და წარჩინებულ თავადებთან სასანულესთან მიაჭენა ცხენები. აქ იგი ცხენიდან ჩამოხტა, ავიდა ავიანზე და ბრძოლის დამთავრებას უცდიდა. ციციანოვის აცნობნა, რომ ზემოთბენილების მარცხის მიზეზი თვით ამ უბნის ყავედა ყოფილა. ყავის არ მიეყა თავისი სახელოვანი მოკრივე ხატოლსთვის იმდენი ფული, რამდენსაც ის მოითხოვდა ამით მისთვის შეურაცხყოფა მიეყენებინა. ვულენტკენმა საატო და მასთან ერთად ორმოცმა თუ ორმოცდათმა საუკეთესო მოკრივემ გადაწყვიტეს პატივობაში მონაწილეობა არ მიეღოთ.

აგრე საატო მთაწმინდის პირას ზის და ყავის დასცინის, — ვუბნებოდნენ ისინი ციციანოვს.

თავადი ციციანოვი ბრძანა მოეყვანათ საატო. როდესაც ეს უკანასკნელი მოვიდა, მთავარსარდალმა აკითხა: „შეგიძლია თუ არა კრივი განაახლო, განდევნო მოპირდაპირე და ამით ისევ ადამღინო შემოუბნის სახელი?“

საატომ აღმოსავლური ჩვეულებისამებრ გულზე სელი დაილო და უბანუხა: „მეერთმა დღევერქმობა მოვამიჭოს, ჩემო ხელმწიფო, თუმცა ყავემა გავაყვინა მეც და ჩემს ამხანაგებსაც, მაგრამ ახლა თქვენა ხართ ჩვენი წინამძღოლი და შენი სიტყვები ქვიფმარტია ჩვეთვის. მე შენი გემორჩილები. მართალია, ქვეითბნიდან ჩემთვის მეტოქეობის გაცემა შეუძლებელია, მაგრამ ახლა თქვენა ხართ ჩვენი მთავარი. ჩემო მთავარო, თუ შენ გეპირებოდა და მონდომებოთ დავეცემით, ქვემოთბენილები ჩვენ ვერ გავციდლებენ. მე გთხოვ მხოლოდ ოცდასამ წუთს დაამატონ, რათა თქვენი ბრძანება ჩემს ამხანაგებს გადავცემა.“

საატომ მიიღო თავად ციციანოვისგან ერთი ქისა თქო. დაძაბა რომ ჩავიდა, მან ამხანაგებს გამოუცხადა მხედართმთავრის სურვილი და უთხრა: „თქვენ ოღონდ მარჯვივ და მარცხნივ დაინფრეთ და მოწინააღმდეგეებს ბრძოლა მე მომანდეთ, ნუ გემინათ.“

ზურხამ დაჯერა გამარჯვების სიმღერა „ქოროლი“, დროტოტოს ღრამელმა გვაცნობა კრივის დაწყება. ხალხმა ერთხმად შეძახა: „საატო მოდი, საატო!“ აბა, საატოც ვეფხვივით მოვიარდა. იგი სან ერთს და ხან მეორეს სცემს სალდასტი ქვემოთბენილები ყვირიან და თავიანთ ფაღავეს შერმახანს უხმობენ. მაგრამ იგი არსადა ჩანს.

ქვემოთბენილებმა ვეღარ გაუძლეს და გაიტყნენ. საატო მათ დაედევნა და თითქმის სოლოლაკის მთაზე ავიდა, ფიქრობდა მეტოქეები ხრამისაკენ გადაეყარა, მაგრამ უცერად შემურდულემ ქვა მოიმარჯვა და მარჯვენა თვალი მოახვედრა. საატო წაიქცა. შეიქმნა გამწარებული შეტაკება და არეულობა. ერთ მხარეს უძლოდა გაყვება თავისი წინამძღოლი, მეორე მხარე ამის საშუალებას არ აძლევდა. იყო შეუპოვარი ბრძოლა.

„კინგვინი“ ტიხსიში გამოიჩამოქავს

ტიხსი, 24 აგვისტო. შეიკრებოდა „კინგვინი“ უკვე დაამთავრა ვადახვლა ნორილსკიდან ტექსაში და იგი აქ დატოვეს გამოსაჩამოქავდა. ზეგ ლაშქრობის მონაწილენი თავიანთ საცხოვრებელ ადგილებს დაუბრუნდნენ: შეედელი ვ. ხმეტაყინი—ნორილსკს, დანარჩენები — მსკოვს.

მთელი ლაშქრობა 40 დღეს გავრძელდა. მამაცმა მოგზაურებმა გადალახეს მდინარეები, ლაპტევის ზღვა, გზად შეიჩრდნენ ხატანგში და კოსისტოს კონცხთან.

აღმოსავლეთ არქტიკაში ამჟამად მიმდებარე უწილოვანი ვითარება და აფრთხილ ჩუკოტის ნაპირებისკენ ცურვის საშუალებას არ იძლევა. მაგრამ მომავალში ამის გაკეთება შესაძლებელი იქნება.

სულხასული „ლომვეშაპეი“

ლენინგრადი, 24 აგვისტო. ადგომბრივი „ლომვეშაპეი“ მოუთმენლად ელიან ყინულოვან აბანანებს, მაგრამ ზამთრის მოახლოება მათს ძალღონეს ადემტება. და აი, ჩრდილოეთის ზაფხულის მიწურულს საკმაოდ ცივ ნევის წყალში ისინი გულდაგულ ვარჯიშობენ.

ზამთრის ცურვის კულბა „დიდმა ნევამ“ მოაწყო „ლომვეშაპეის“ 25-კილომეტრიანი მართონული გაცურვა. ეს უჩვეულო შეჯიბრება 5 საათში დამთავრდა. ფინიშთან პირველნი იყვნენ კლუბის ვეტერანი, პროფესორი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, 63 წლის მ. რუსინოვი, მსაჯურული ტანჯარაზის მასწავლებელი, პიანისტი ბ. ბერეზნი (იგი უკვე 20 წელია სარულელივით მისდევს ცურვას) და მისი უფროსი გაგი, ინჟინერ-ინვესტიციის, 25 წლის ვ. ბერეზნი.

ჩვენს ხელსეუბლებში

„კინგვინი“ ტიხსიში გამოიჩამოქავს

ტიხსი, 24 აგვისტო. შეიკრებოდა „კინგვინი“ უკვე დაამთავრა ვადახვლა ნორილსკიდან ტექსაში და იგი აქ დატოვეს გამოსაჩამოქავდა. ზეგ ლაშქრობის მონაწილენი თავიანთ საცხოვრებელ ადგილებს დაუბრუნდნენ: შეედელი ვ. ხმეტაყინი—ნორილსკს, დანარჩენები — მსკოვს.

მთელი ლაშქრობა 40 დღეს გავრძელდა. მამაცმა მოგზაურებმა გადალახეს მდინარეები, ლაპტევის ზღვა, გზად შეიჩრდნენ ხატანგში და კოსისტოს კონცხთან.

აღმოსავლეთ არქტიკაში ამჟამად მიმდებარე უწილოვანი ვითარება და აფრთხილ ჩუკოტის ნაპირებისკენ ცურვის საშუალებას არ იძლევა. მაგრამ მომავალში ამის გაკეთება შესაძლებელი იქნება.

სულხასული „ლომვეშაპეი“

ლენინგრადი, 24 აგვისტო. ადგომბრივი „ლომვეშაპეი“ მოუთმენლად ელიან ყინულოვან აბანანებს, მაგრამ ზამთრის მოახლოება მათს ძალღონეს ადემტება. და აი, ჩრდილოეთის ზაფხულის მიწურულს საკმაოდ ცივ ნევის წყალში ისინი გულდაგულ ვარჯიშობენ.

ზამთრის ცურვის კულბა „დიდმა ნევამ“ მოაწყო „ლომვეშაპეის“ 25-კილომეტრიანი მართონული გაცურვა. ეს უჩვეულო შეჯიბრება 5 საათში დამთავრდა. ფინიშთან პირველნი იყვნენ კლუბის ვეტერანი, პროფესორი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, 63 წლის მ. რუსინოვი, მსაჯურული ტანჯარაზის მასწავლებელი, პიანისტი ბ. ბერეზნი (იგი უკვე 20 წელია სარულელივით მისდევს ცურვას) და მისი უფროსი გაგი, ინჟინერ-ინვესტიციის, 25 წლის ვ. ბერეზნი.

კამჩატკის პეტროპოვლოვსკში ამას წინათ მინისა და ბეტონისგან ნაგები ლამაზი სპორტის სასახლე წამოიჭია. აქ მოთავსებულია სპორტული დარბაზი და 25-მეტრიანი საცურაო აუზი. სპორტის ახალ სასახლეში ერთდროულად 40-მდე ფაჯულტურელს შეუძლია წვრთნა. ახლა ადგილობრივი სპორტსმენებს მიეღო წლის განმავლობაში შეცდინეობის საშუალება აქვთ.

ს უ რ ა თ წ ე: სპორტის სასახლის ხედი.
ლ. გარკავიის ფოტო (ახალი იმბეების სააგენტო).